

Κείμενο:

Ευτελείς άνθρωποι

Ανδρέας Λοβέρδος, εφημ. ΤΑ ΝΕΑ, 18/07/1999

Η απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης για μεγάλο τηλεοπτικό σταθμό προκάλεσε νέες συζητήσεις για το ρόλο της τηλεόρασης. Και αυτή τη φορά, όπως και όλες τις τελευταίες, ο διάλογος διεξάγεται μεταξύ γνωστών ανθρώπων, προκαλεί το ενδιαφέρον της πολιτικής κοινωνίας (πολιτικών, κρατικών αξιωματούχων, συνδικαλιστών, δημοσιογράφων) δίχως να αγγίζει τους υπόλοιπους πολίτες. Η γενικευμένη αυτή αδιαφορία για τις περί ΜΜΕ συζητήσεις οφείλεται είτε στην αναξιοπιστία τους στη συνείδηση του πολίτη είτε στη συναίσθηση ή την πεποίθηση ότι δε θα έχουν κανένα πρακτικό / εποικοδομητικό αποτέλεσμα.

[..] Είναι εδώ και χρόνια γνωστό ότι τα ΜΜΕ παρά το ότι δίνουν ευκαιρίες στην ελεύθερη έκφραση και παρά το γεγονός ότι μέσω αυτών διοχετεύεται η πληροφόρηση, όμως, σε μεγάλο βαθμό, δεν αποτελούν μέσα προάσπισης των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του σύγχρονου ανθρώπου. Βασική συνέπεια της κερδοσκοπικής λειτουργίας, κυρίως της τηλεόρασης, είναι η προσβολή κλασικών ανθρώπινων δικαιωμάτων, όπως η υπεράσπιση του κατηγορουμένου, η αξία του ανθρώπου και αυτό ακόμη το δικαίωμα στην πληροφόρηση. Ως προς αυτό μάλιστα το τελευταίο δικαίωμα, και για να αρθούν κάποιες εκ του πονηρού αμφιβολίες, αξίζει να σημειωθεί πως η αποτελεσματικότερη μορφή της σύγχρονης λογοκρισίας είναι η υπερπληροφόρηση και η παραπληροφόρηση.

Και πάλι, για να προλάβω εκ του πονηρού ισχυρισμούς και ψευδοπροβλήματα, οφείλω να τονίσω ότι τα επιχειρήματα των ίδιων των ΜΜΕ περί περιορισμού της ελευθερίας τους, όταν θίγονται ή υφίστανται κριτική ή τιμωρούνται, είναι απλή δημαγωγία και απόπειρα συγκάλυψης των ευθυνών που προκύπτουν από την πρακτική τους. Όσα χαμόγελα προκαλεί το επιχείρημα ότι σπρώχνοντας το συνάνθρωπό σου στο δρόμο και ρίχνοντάς τον κάτω λειτουργείς στο πλαίσιο του συνταγματικού σου δικαιώματος να κινείσαι ελεύθερα, άλλα τόσα ακριβώς χαμόγελα προκαλεί και ο ισχυρισμός αυτού που προσβάλλει ανθρώπινα δικαιώματα, ότι δήθεν κινείται στο πλαίσιο του δικαιώματός του να εκφράζεται ελεύθερα.

Ακόμη, πάγιος αναληθής ισχυρισμός, κυρίως των ανθρώπων της τηλεόρασης, είναι πως τα πάσης φύσεως σκουπίδια που προσφέρουν, ανταποκρίνονται ευθέως στη ζήτηση του κόσμου. Ουδέν ψευδέστερο του προηγούμενου. Η αλήθεια είναι ότι η πλειοψηφία των ανθρώπων των χωρών της Δύσης, έχουν χαμηλό πνευματικό επίπεδο. Έτσι, περιεχόμενο των σύγχρονων κρατικών πολιτικών στον τομέα της παιδείας, μετά το ξεπέραςμα του αναλφαριθμητισμού, είναι η άνοδος του μορφωτικού επιπέδου. Τα ΜΜΕ λειτουργούν στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση.

Αντί να προσπαθούν να δώσουν κάτι καλύτερο, προσαρμόζονται γρήγορα στο χαμηλό επίπεδο των περισσότερων ανθρώπων και, λειτουργώντας μεταξύ τους ανταγωνιστικά, τελικά χειροτερεύουν το συλλογικό μορφωτικό επίπεδο. Δημιουργούν, έτσι, χειρότερης στάθμης ζήτηση, την οποία σπεύδουν να ικανοποιήσουν με ολοένα χαμηλότερης στάθμης προσφορά. Για να πεισθούμε για του λόγου το αληθές, αρκεί να συγκρίνουμε αυτά που θεωρούσαμε ως χειρίστα τηλεοπτικά προϊόντα προ τριετίας, με αυτά που θεωρούμε σήμερα ως τα χειρότερα δείγματα τηλεόρασης. Η επιδείνωση είναι προφανής. Το συγκλονιστικό εδώ είναι πως δεν είναι καθόλου αποχαυνωμένοι οι διευθύνοντες σε όλη αυτή την εκστρατεία αποχαύνωσης. Με το μορφωτικό τους επίπεδο, τα καλά τους εισοδήματα, τα ύψη τους και τις περιφρονητικές τους ειρωνείες, οι οποίες προκύπτουν από όλα τα

προηγούμενα αλλά και από τα ποσοστά τηλεθέασης, είτε νίπτουν τα χέρια ως Πόντιοι Πιλάτοι, όταν μιλούν δημόσια είτε εξαπολύουν κατηγορίες είτε διακηρύσσουν τα περί της ελευθερίας του λόγου. Ευτελή επιχειρήματα, ευτελών ανθρώπων.

ΘΕΜΑ 1ο

Να παρουσιάσετε συνοπτικά το περιεχόμενο του άρθρου σε μία παράγραφο 100-120 λέξεων.

(25 μονάδες)

ΘΕΜΑ 2ο

1. Με ποιο τρόπο αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος του κειμένου;

(5 μονάδες)

2α. Να γράψετε τα αντώνυμα των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου.

2β. αναξιопιστία, εποικοδομητικό, προσβάλλει, συγκρίνουμε, προηγούμενα: να αναλύσετε τις σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

(10 μονάδες)

3. « Η αλήθεια είναι ότι η πλειοψηφία των ανθρώπων των χωρών της Δύσης, έχουν χαμηλό πνευματικό επίπεδο»: Να αναπτύξετε το περιεχόμενο της πρότασης σε μία παράγραφο 60-70 λέξεων με τη μέθοδο της αιτιολόγησης.

(10 μονάδες)

ΘΕΜΑ 3ο

Σε εκδήλωση του σχολείου σου για τα Μ.Μ.Ε. αναλαμβάνεις να εκφωνήσεις μία ομιλία με θέμα τις θετικές και τις αρνητικές επιδράσεις των Μ.Μ.Ε. σε βασικούς τομείς του ανθρώπινου βίου. (400-500 λέξεις).

(50 μονάδες)

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΕΣΙΓΚΟΥ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

Σοφία Γ. Μεσίγκου ΠΕ 02 - ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ